

Bezinning 725: Van eer tot moordpoging

Lucas 4,16-30 = weekdagen 22° week maandag

Het Woord

Hij kwam ook in Nazaret, waar Hij was opgegroeid, en volgens zijn gewoonte ging Hij op sabbat naar de synagoge. Toen Hij opstond om voor te lezen, werd Hem de boekrol van de profeet Jesaja overhandigd, en Hij rolde hem af tot de plaats waar geschreven was: 'De Geest van de Heer rust op mij, want hij heeft mij gezalfd. Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft hij mij gezonden, om aan gevangenen hun vrijlating bekend te maken en aan blinden het herstel van hun zicht, om onderdrukten hun vrijheid te geven, om een genadejaar van de Heer uit te roepen.' Hij rolde de boekrol op, gaf hem terug aan de dienaar en ging weer zitten; de ogen van alle aanwezigen in de synagoge waren op Hem gericht. Hij zei tegen hen: 'Vandaag hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen gaan.' Allen betuigden Hem hun bijval en verwonderden zich over de genaderijke woorden die uit zijn mond vloeiden en ze zeiden: 'Dat is toch de zoon van Jozef?' En Hij zei tegen hen: 'Ongetwijfeld zullen jullie Me dit gezegde voorhouden: geneesheer, genees Uzelf. Doe alles waarvan wij gehoord hebben dat het in Kafarnaüm gebeurd is, ook hier in Uw vaderstad.' Hij vervolgde: 'Luister, ik zeg jullie dat geen enkele profeet welkom is in zijn vaderstad. Maar ik zeg het jullie zoals het is: in de tijd van Elia, toen de hemel drie jaar en zes maanden lang gesloten bleef en er in het land een grote hongersnood uitbrak, waren er veel weduwen in Israël. Toch werd Elia niet naar een van hen gezonden, maar naar een weduwe in Sarepta bij Sidon. En in de tijd van de profeet Elisa waren er veel mensen in Israël die leden aan huidvraat, maar niemand van hen werd gereinigd, behalve de Syriër Naäman.' Toen de aanwezigen in de synagoge dit hoorden, ontstaken ze in grote woede. Ze sprongen op en dreven Hem de stad uit, naar de rand van de berg waarop hun stad gebouwd was, om Hem in de afgrond te storten. Maar Hij liep midden tussen hen door en vertrok.

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Bij het begin van zijn openbare zending komt Jezus ook, na een tocht door Galilea, in zijn geboortestad Nazaret. Hij kiest de tekst voor de tweede lezing van de synagogedienst. Hij zoekt bewust naar een fragment uit de profeet Jesaja (61,1-2). Daarin zijn twee elementen wezenlijk. De Heilige Geest leidt en inspireert Jezus. En zijn zending is gericht op bevrijding en genezing van armen, gevangenen, blinden en verdrukten. Kortom, de marginale en uitgesloten mensen. Heel zijn optreden moet gezien worden als een genadejaar van de Heer.

In Galilea wordt Jezus geroemd en de eerste reactie in Nazaret na de toepassing van de Jesajatekst op zichzelf is eveneens positief. Men ziet er 'genaderijke woorden' in.

Maar dan slaat de stemming plots en volkomen over in het tegendeel. Men ziet Jezus enkel nog als de zoon van Jozef. Met andere woorden: de mens Jezus en niet de profeet en noch minder de Messias of de Zoon van de God. Jezus heeft het onmiddellijk begrepen. Hij antwoordt met twee gezegden en twee voorbeelden.

Het spreekwoord 'geneesheer, genees uzelf' vindt zijn drievoudige echo als Jezus op het kruis hangt. Daar heet het driemaal kort na elkaar: 'Red Jezelf' (Lucas 23,35.37.39). Wat Jezus niet doet, nooit. Hij redt anderen, niet zichzelf. Dat niemand profeet is in eigen stad of land, is alom bekend uit de Schrift. Jezus zal niet aan die wetmatigheid ontsnappen.

De twee voorbeelden sluiten perfect aan bij het vorige. Jezus stelt een weduwe en een melaatse als voorbeelden. Alweer de marginale mens. Maar nu is er een nieuw element. Beide mensen, een man en een vrouw, zijn geen joden, maar behoren tot de heidenen. Het gaat hier al over de verwerping van Jezus door zijn eigen volk en het geloof in Hem door de volkeren. Jezus stelt zich hier dus duidelijk offensief op.

De woede van zijn stadsgenoten is zo groot, dat ze een moordpoging ondernemen. Maar het is niet aan hen om te bepalen wanneer en waar Jezus zal gedood worden. Jezus zelf bepaalt dat verder in het evangelie, als Hij al een tijd in Jeruzalem is (Lucas 22,53).

Het Woord in mijn leven

Welke Schrifttekst (Eerste en Nieuw Testament) verwoordt goed mijn roeping en zending? Op welke manier betekenen ik Gods genade voor marginale en uitgesloten mensen? Ben ik verheugd omdat God zijn boodschap richt tot alle mensen wereldwijd? Word ik uitsloten omwille van mijn geloof? Sluit ik iemand uit omwille van zijn geloof?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
op basis van de Schrift,
in contact met de Vader
en gedreven door de Geest,
hebt U Uw roeping en zending
begrepen en vorm gegeven.
U kende het lot van profeten.
En toch zegt U duidelijk
wat U te zeggen hebt.
U kiest voor de marginale mens,
voor elke mens op aarde.
Geef dat we U erkennen,
U loven en eren
als mens, profeet, Messias
en als Zoon van God.
Geef dat we ons meer spiegelen
aan U en Uw Woord,
dan aan reacties van mensen. Amen.

© Eric Haelvoet 2017